

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Pf.20.174/2025/6.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

dr. Hadnagy József ügyvéd

ügyvéd címe

Az alperes:

Nemzeti Fejlesztési Központ

1077 Budapest, Wesselényi utca 20-22.

Az alperes képviselője:

dr. Cseh Orsolya kamarai jogtanácsos

A per tárgya: támogatói okirat visszavonása jogellenességének megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 28.P.21.320/2024/26.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Mentesíti az alperest a perköltség fizetése alól.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 5.253.000 (ötmillió-kétszázötvenháromezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül fizessen meg az államnak 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a közte és az alperesi jogelőd között a GINOPprojektszám számú projektre létrejött támogatói okirat visszavonása – azaz a peres felek között létrejött támogatási szerződéstől való alperesi elállás – és a támogatás visszafizetésére kötelezés jogkövetkezmény alkalmazása jogellenes és a felperes és az alperes között létrejött támogatási szerződés fennáll, ezért a 130.200.000 forint összegű támogatás visszafizetésére nem köteles.

[2] Előadta, hogy az elállás jogszerűtlen volt, mivel nem történt szabálytalanság. A projekt célja a termelési kapacitás bővítése volt, a megjelölt mérföldkő szerint azt az eredményt kellett létrehozni, hogy „a projekt keretében beszerzett gép leszállításra, és installálásra és beüzemelésre került és készen áll a termelésre”. A felperes ezt megvalósította, nem vállalt kötelezettséget termék gyártására. Amennyiben megrendelés érkezik ilyen jellegű termék gyártására, ezt követően a terméket le fogja tudni gyártani. A termékek gyártásához a felperesnek nem kell engedéllyel rendelkeznie, hanem a terméknek kell tanúsítvánnyal

rendelkeznie, amely termékenként változó. Az egyes termékek alapanyagigénye eltérő, ezért mindig az adott termékhez kell igazodnia.

[3] Nem felel meg a valóságnak az, hogy ne jelezte volna adatai változását. A felperessel szemben végrehajtási eljárások indultak ugyan, azokat azonban haladéktalanul kezelte, az eljárások megszűntek azzal, hogy az ellenőrzés lefolytatásakor még nem törölték a cégjegyzékből az erről szóló adatokat. Az Elektronikus Pályázói Tájékoztató és Kommunikációs (EPTK) rendszerben nem volt olyan lehetőség, ahol az adatai változását bejelentette volna.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperes nem teljesítette az adatváltozás-bejelentési és együttműködési kötelezettségét, mivel a telefonhívásokat nem fogadta, az e-mail cím változásokat csak a helyszíni ellenőrzést követően jelentette be. Bár a felperessel szembeni végrehajtási eljárások befejeződtek a megismételt szemle idejére, azonban ezt követően új végrehajtási eljárás is indult. A felperes a beszerzett eszköz üzembe helyezése óta nem folytatott, és hiányzó engedélyeztetési eljárás okán nem is folytathatott orvosi eszköz gyártására irányuló tevékenységet, a projekt célja nem valósult meg. A felperes nem rendelkezett a szükséges engedélyekkel orvosi védőeszköz gyártásához, mivel arra vonatkozó tanúsítvánnyal nem rendelkezett. A cégekivonatában pedig nem szerepelt a TEÁOR 32.50 orvosi eszköz gyártása tevékenység. A helyszíni ellenőrök a helyszíni ellenőrzés során azt tapasztalták, hogy a fröccsöntőgép nem üzemel, és nincs is termelésre kész állapotban. Megközelítése nehézségekbe ütközik, az eszköz részeként beszerzett robotkart és annak tartozékait nem építették be. Fröccsöntő szerszám nem áll rendelkezésre a megvalósítási helyszínen, ezért a megküldött üzembehelyezési jegyzőkönyv valótlan adatot tartalmaz.

[5] Az alperes hivatkozott arra is, hogy a felperessel részletfizetési megállapodást kötött, amely alapján a felperes a visszakövetelt támogatásból havi rendszerességgel befizetést teljesít, és már 44.314.848 forintot visszafizetett.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperes és az alperesi jogelőd között létrejött GINOPprojektszám számú projektre vonatkozó támogatói okirat visszavonása és a támogatás visszafizetésére kötelezés jogkövetkezmény alkalmazása jogellenes, a támogatási szerződés fennáll, és ezért a felperes a 130.200.000 forint összegű támogatás visszafizetésére nem köteles. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2.500.000 forint perköltséget.

[7] Az elsőfokú bíróság döntését a 2021-2027. programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) 3. § 18. pontjára, 132. § (1) bekezdésére, 397. § (1), (2) és (3) bekezdésére alapította. Megállapította, hogy a felperes és az alperesi jogelőd között támogatási jogviszony jött létre, amely a Korm. rendelet 132. § (1) bekezdés alapján polgári jogi szerződésnek minősült.

[8] Indokolása szerint a bíróságnak azt kellett vizsgálnia a perben, hogy történt-e szabálytalanság a támogatás felhasználása során, illetve szabálytalanság esetén a megállapított jogkövetkezmény arányban áll-e a szabálytalanság súlyával.

[9] Rögzítette, hogy az elállás lényegében azon alapult, hogy a felperes nem végzett termelőtevékenységet a pályázati támogatásból beszerzett fröccsöntőgéppel, de erre nem is volt képes, mivel nem rendelkezett az orvosi védőszemüveg gyártásához szükséges engedéllyel.

[10] A becsatolt támogatói okirat alapján azt állapította meg, hogy a felperes a pályázatban arra vállalt kötelezettséget, hogy a támogatásból orvosi védőszemüveg gyártására alkalmas gépet szerez be és helyez üzembe, a támogatói okirat szerint a támogatást e célból kapta. Megállapította a bíróság, hogy a felperes eleget tett a támogatási okiratban foglaltaknak: a gépet beszerezte, azt üzembe helyezte, az ellenőrzés során 230 darab védőszemüveget gyártott, amellyel igazolta, hogy a gép alkalmas szemüveg gyártására. Az alperes nem bizonyította, hogy a szemüveg gyártásához be kellett volna szerezni valamilyen engedélyt.

[11] Bár a felperes egyes adatai valóban változtak a támogatás készre jelentését követően, azonban ezek mindegyike megállapítható a cégkivonatból. A felperes telefonszáma nem változott, egyszerűen csak nem vette fel a telefont, amikor az alperes hívta. Annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes a helyszíni ellenőrzés során rendelkezésre állt, a helyszíni ellenőrzés során a gépet be tudta mutatni, így az esetleges adminisztratív mulasztások nem akadályozták sem a pályázat megvalósítását, sem a helyszíni ellenőrzést, és hogy ezek nem minősülnek olyan súlyú szabálytalanságnak, amely akár a szabálytalansági eljárás megindítását is indokolhatná.

[12] Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes nem követett el szabálytalanságot, ezért a szabálytalansági döntés megalapozatlan, ennek jogkövetkezményeként a támogatás visszakövetelése, valamint valamennyi ezzel összefüggő intézkedés jogszerűtlen.

[13] Szükségtelennek tartotta az alperes által indítványozott, a helyszíni ellenőrzésen részt vett ellenőrök tanúkénti meghallgatását, ezért azt mellőzte.

[14] A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) alapján határozott.

[15] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[16] Fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság hibásan állapította meg a tényállást, a megállapított tényeket helytelenül értékelte és minősítette, helytelen és hibás következtetésekre jutott. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú ítéletben megjelölt rendelettel szemben a támogatói okirat 2014-2020. programozási időszakban az egyes európai uniós

alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeleten alapul.

[17] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen rögzítette az elállás ténybeli alapját. A felperes szerződésszegése és szabálytalansága négy módon valósult meg: a felperes a beszerzett eszköz üzembe helyezése óta nem folytatott és a hiányzó engedélyeztetési eljárás okán nem is folytathatott orvosi eszköz gyártására irányuló tevékenységet, így a projekt célja nem valósult meg, továbbá a felperessel szemben végrehajtási eljárás indult, valamint nem tett eleget tájékoztatási, adatváltozás-bejelentési és együttműködési kötelezettségének, valótlan adattartalmú nyilatkozatot tett a záróelszámolás és záróbeszámoló benyújtása során a projekt megvalósulásával kapcsolatban. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság mindössze egyetlen elállási okot vizsgált részletesen, figyelmen kívül hagyva a többi lehetséges megsértett rendelkezést. Figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a jogalkotó milyen súlyos szankciók alkalmazását rendeli az egyes szerződésszegésekhez.

[18] A projekt céljával összefüggően kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a kapacitásbővítés lényege nem pusztán egy eszköz beszerzése és annak időszakos vagy alkalmi használata, hanem annak üzemszerű, a támogatás célját hosszútávon biztosító működtetése. Kiemelte, hogy a Felhívás 3.6.1. pontja és a támogatói okirat alapján a támogatást igénylő szerződéses kötelezettsége, hogy a projektet, a támogatói okiratban megjelölt megvalósítási helyszínen megvalósítja és azt a fenntartási időszak alatt ugyanezen a helyen fenntartja, illetve üzemelteti. A támogatói okirat pedig az alábbi módon rögzíti a kedvezményezett kötelezettségét: „Kedvezményezett vállalja, hogy a projektet az alábbi helyszín alatt (projekt helyszíne) megvalósítja és azt a fenntartási időszak alatt ugyanezen a helyen fenntartja/üzemelteti.” A felperes saját nyilatkozatai szerint is arra vállalt kötelezettséget, hogy a kapacitást egészségügyi védőszemüvegek gyártására fordítja a fenntartási időszak végéig, ez egyértelműen projektvállalásnak minősül. „... a projekt keretében beszerzendő fröccsöntőgép teljes kapacitása kizárólag a felhívás céljának megfelelő egészségipari termék (védőszemüveg) előállítására során kerül hasznosításra, legalább a fenntartási időszak végéig, az más termékek gyártásában, előállításának folyamatában nem vesz részt. A projekt megvalósításaképpen legyártott védőszemüveget egészségipari célra gyártjuk, a védőszemüveg értékesítése egészségipari területekre történik majd, beleértve a koronavírus-járvány elleni védekezés lehetőségét is. Ezzel összefüggésben is megerősítjük, hogy az AsianPlastic SM450DCV fröccsöntőgép kapacitása teljes egészében a projektben nevesített egészségügyi védőszemüvegek gyártására lesz fordítva.” Kapacitást nem lehet bővíteni egy nem működő eszközön keresztül. Ha a projekt keretében beszerzett eszközöket nem használják, a projekt célja nem teljesül, a tevékenységi profil azáltal nem bővül.

[19] Az a tény, hogy a felperes 236 darab védőszemüveget gyártott, nem igazolja, hogy a beszerzett berendezés alkalmas az ipari szintű, folyamatos és a vonatkozó szabványoknak megfelelő orvosi védőszemüveg előállítására. Az elsőfokú bíróság ezért magalapozatlanul állapította meg, hogy a felperes maradéktalanul eleget tett a támogatási okiratban foglalt kötelezettségeinek. A beszerzett gép tényleges rendeltetésszerű használatát, a támogatás céljának hosszútávú biztosítását, valamint a legyártott termékek minőségi megfelelőségét nem támasztotta alá.

[20] A TEÁOR szám az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben nem pusztán egy adminisztratív jellegű művelet, hanem a támogatás céljának teljesülésével, valamint a közpénz rendeltetésszerű felhasználásának igazolásával összefüggő lényeges kérdés.

[21] Hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:62. § (1) bekezdésében foglalt együttműködési és tájékoztatási kötelezettség megszegésére. Kiemelte, hogy a támogatási jogviszony egyik speciális jellemzője a felperest terhelő általános zsinórmértéket meghaladó fokozott együttműködési kötelezettség, illetve a támogatót terhelő fokozott ellenőrzési kötelezettség, ennek megszegése a támogatási szerződésekben súlyos szerződésszegésnek minősül. Utalt arra, hogy a felperest terhelő sajátos együttműködési és tájékoztatási kötelezettség az európai uniós források mint ingyenes juttatások jellegéből, az azokkal kapcsolatos rendkívül szigorú elszámolási és ebből adódó ellenőrzési szabályokból ered (Kúria Pfv.V.20.893/2016/4. számú ítélete). Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Kúria Pfv.V.20.893/2016/4. számú ítéletének [47] bekezdésében tett megállapításokat. Bár a folyamatos azonnali elérhetőség valóban nem életszerű elvárás, az nem jelenti azt, hogy a felperes teljes mértékben mentesült volna a visszahívási kötelezettség alól.

[22] Az elsőfokú bíróság iratellenesen jutott arra a megállapításra, hogy az esetleges adminisztratív mulasztások nem indokolták szabálytalansági eljárás megindítását, mivel a felperes nem teljesítette a számára előírt együttműködési és tájékoztatási kötelezettséget. Az ÁSZF előírja, hogy a kedvezményezett köteles bejelenteni minden olyan változást, amely a támogatási kérelemben, szerződésben vagy a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet alapján szolgáltatott adataiban következik be. Az ilyen változásokat a kedvezményezettnek a tudomására jutástól számított 8 napon belül közölnie kell a támogatóval. A felperes ezt a bejelentési kötelezettségét nem teljesítette, csak a helyszíni ellenőrzést követően, 2022. november 9-én rögzítette az EPTK rendszerben, hogy a kapcsolattartói e-mail címe megváltozott. Ez egyértelműen késedelmes adatközlést jelent, amely ellentétes az előírásokkal. A támogatási jogviszony fennállása alatt az alperes jogosult a projekt szabályszerűségét ellenőrizni, ezért kiemelten fontos, hogy a felperes elérhető és együttműködő legyen. Az ellenőrzési eljárás során az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség megsértése pedig szerződésszegésnek minősül.

[23] Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a felperessel szembeni végrehajtási eljárás súlyos sérelmet, szabálytalanságot jelent, és amennyiben a projekt keretében és megvalósítása érdekében folyósított támogatási összeg a felperesnél marad, pénzügyi érdeksérelem is megvalósul. A jogkövetkezményt úgy kell megállapítani, hogy az igazodjék a szabálytalanság súlyához. A jogalkotó a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben (176. § (3) bekezdés) és az ÁSZF 7.4.2. f) alpontjában kifejezetten elállási okként nevesíti a végrehajtási eljárást, egyértelműen jelezve ezzel azt, hogy az ilyen típusú eljárást objektíve a projekt megvalósítását súlyosan veszélyeztető pénzügyi helyzetnek minősíti, ami önmagában is megalapozza az elállást. Tekintettel a szerződéses kötelezettség (nem áll végrehajtás alatt, nem köztartozó) nemteljesítésére, indokolatlan és jogosulatlan kiadások merültek vagy merülhetnek fel Magyarország és az Európai Unió költségvetésében, így a pénzügyi érdeksérelem veszélye tekintetében is megalapozottan hozott döntést az alperes. Az elsőfokú bíróságnak csak azon tényt kellett volna vizsgálni, hogy a felperes végrehajtás alatt állt-e, vagy sem, és hogy a felperes a végrehajtási eljárásokat haladéktalanul kezelte, közömbös. E szabálytalanság miatt a szerződéstől való elállás a szabálytalanság súlyával arányosnak tekintendő, figyelemmel a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 164. § (5) bekezdésére, az

Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17. 1303/2013/EU rendeletnek a szabálytalansággal érintett tételek pénzügyi korrekciójáról szóló 143., 144. cikkére.

[24] Hivatkozott arra is, hogy a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 90. § (1) bekezdése alapján jogosult volt elállni a szerződéstől, mivel a kedvezményezett valótlan adatot szolgáltatott a támogató részére. A felperes a 2022. június 14. napján benyújtott záró szakmai beszámolójában arról nyilatkozott, hogy a projektet befejezte, megvalósította, a beszerzett eszközöket 2022. május 13. napján üzembe helyezte. Ezzel a nyilatkozattal szemben 2022. november 8-án a helyszíni ellenőrök azzal szembesültek, hogy hat hónappal az állítólagos üzembe helyezést követően a fröccsöntőgép nem üzemel és nincs is termelésre kész állapotban, annak már a megközelítése is nehézkes, a körülötte raklapokon elhelyezett dobozok, különböző fröccsöntő szerszámok, illetve faládákban elhelyezett egyéb eszközök miatt. Az eszköz részeként beszerzett robotkart és annak tartozékait a helyszíni ellenőrzés időpontjáig nem építették be, azok az eredeti szállítóládában vannak, gyári csomagolásban, kibontatlanul. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az alperesnek ezzel a szerződésszegéssel összefüggő nyilatkozatát, bizonyítékként nem értékelte a csatolt fényképfelvételeket, amely bizonyították, hogy az üzembehelyezés, a gépek összeszerelése 2022. július 14. napjáig meg sem történt. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 90. § (1) bekezdése és az ÁSZF 7.4.2. pontja is egyértelművé teszi a valótlan adatszolgáltatás esetén az elállás szankciójának alkalmazását, amiből az következik, hogy a jogalkotó egyértelmű szándéka az volt, hogy ilyen súlyú szerződésszegés esetén az alperes a legsúlyosabb szankciót, az elállást alkalmazza. A jogalkotó értékelte olyan súlyúnak a valótlan adatszolgáltatást, amellyel arányos az elállás szankciója.

[25] A bizonyítással összefüggően sérelmezte a tanúbizonyítás és a fél meghallgatásának mellőzését, valamint azt, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az A/4. sorszámú mellékletként becsatolt tisztázó kérdést, az A/5. sorszámú melléklet alatt becsatolt felperesi nyilatkozatot, az A/5. és A/6. sorszámú mellékletként becsatolt fényképfelvételeket. Mindennek okát sem adta ítéletében.

[26] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, helyesen állapította meg a tényállást és helytálló jogi következtetésekre jutott.

[27] Kiemelte, hogy az alperes határozatai, jegyzőkönyvei teszik ki a becsatolt okirati bizonyítékok túlnyomó részét, ezekkel ellentétes ténymegállapítást az elsőfokú bíróság nem tett, az alperes iratellenes ténymegállapítást nem jelölt meg a fellebbezésében. Az elsőfokú bíróság az alperes által megjelölt tényeket értékelte másként.

[28] Az alperes által hivatkozott hiányosság a helytelen jogszabályi hivatkozás az elsőfokú ítélet kijavításával korrigálható, a két rendelet jogvitára alkalmazandó rendelkezései lényegében megegyeznek.

[29] Kiemelte a Felhívás céljából, hogy olyan fejlett technológiával rendelkező egészségipari gyártói kapacitások épüljenek ki, amelyek mellett a globális ellátási láncok

megszakadása esetén is biztosíthatóak az egészségügyi ellátás feltételei hazai előállítású, versenyképes termékek útján. Hangsúlyozta, hogy az 1. számú mérőföldkő szerint is a projekt keretében beszerzett gépet kell leszállítani, installálni és beüzemelni, és annak készen kell állnia a termelésre. A mérőföldkő szerint tehát a beszerzett gépnek kell rendelkezésre állnia a termeléshez, nem pedig termelést kell végezni. Kiemelte, hogy a projektnek a célja nem kapacitásbővítés, hanem fejlett technológiával rendelkező egészségipari gyártói kapacitások kiépítése.

[30] Utalt arra, hogy a gyártás hiánya miatt még akkor is korai lenne a szabálytalanság megállapítása és a támogatói okirat visszavonása, ha felperesnek folyamatos gyártási kötelezettsége lett volna, hiszen a gyártást piaci bevezetés, megrendelésfelvétel előzi meg, tíz hónap alatt ez túlzott elvárás lenne, a fenntartási időszak végén lenne ilyen vizsgálatnak helye. A folyamatos gyártást és tömeges értékesítést lerontja az is, hogy a koronavírus ideje alatt minden ország lépéseket tett a kapacitás növelésére. A veszély lecsendesedése pedig megnövekedett piaci kapacitásokat és visszaesett keresletet eredményezett.

[31] Az elsőfokú bíróság tehát helyesen állapította meg, hogy a felperes kapacitásbővítésre vállalt kötelezettséget, a gépet beszerelte, beüzemelte és a helyszíni ellenőrzésnek a próbagyártással igazolta, hogy a gép üzemképes és működésre alkalmas. Fenntartotta, hogy a projektcél a gyártáskapacitás kiépítése volt, a TEÁOR szám egy egyperces adminisztratív körülmény, figyelemmel arra is, hogy az egészségügyi védőszemüveg gyártása nem engedélyköteles tevékenység. Levezette, hogy a különböző paraméterű egészségügyi védőeszközökre különböző szabályok irányadóak. Utalt arra is, hogy a felperes akár olyan megrendelést is kaphatott volna, amely szerint legyártja az egészségügyi védőszemüveget, a gyártói kapacitás mint cél teljesül, de az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/425. rendelete az egyéni védőeszközökről és a 89/686/EGK Tanács irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló rendelet (19) bekezdése szerint mégsem ő minősülne gyártónak, így nem őt terhelik a gyártóval kapcsolatos nyilatkozattételi, felelősségi és jelölési szabályok.

[32] A pályázati cél – az egészségügyi védőszemüveg gyártásra alkalmas gyártói kapacitás kiépítése – megvalósult. A gyártósor rendelkezésre állt, hogy egy esetleges újabb járvány kitörése esetén bekapcsolódjon az egészségügyi védőeszköz ellátásba. A robotkar az eredményes gyártásnak nem feltétele, csak az anyagmozgatást szolgálja (F/16. Szakvélemény). F/17. sorszámon becsatolta azt a vizsgálati anyagot, ami a legyártott szemüvegek minőségi és szabványmegfelelőségi értékeléséről szól, fenntartva azt az érvelést is, hogy nem egy megadott egészségügyi védőszemüveg, hanem – ahogy állítja alperes is – a legszélesebb szortiment előállítására vállalt kötelezettséget.

[33] Az alperes által megjelölt tájékoztatási, adatváltozás bejelentési és együttműködési kötelezettségek megszégése és a végrehajtási eljárás sem volt olyan súlyú, amely a pályázati cél megvalósítását veszélyeztette volna. A végrehajtási eljárás bagatell összegre, parkolási díj miatt indult, és azt a felperes haladéktalanul rendezte.

[34] A felperes valótlan tartalmú nyilatkozatot sem tett, amikor azt nyilatkozta, hogy az eszközöket beszerezte és üzembe helyezte, ezzel a projektcélt, azaz a kapacitásbővítést létrehozta, mivel gyártásra nem volt köteles a támogatott projekt keretében.

[35] Az A/5. sorszámú melléklet alatt csatolt, a pályázat elbírálása során tett felperesi nyilatkozat szintén nem azt bizonyítja, hogy a pályázatban megjelölt cél az orvosi védőszemüveg tényleges gyártása lett volna.

[36] Az alperes által hivatkozott kúriai ítéletben lényegesen súlyosabb szabálytalanságok szerepelnek, mint ami a jelen esetben felmerült.

[37] A fellebbezés alapos.

[38] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezéssel nem támadott rendelkezése, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletet teljes terjedelmében bírálta felül azzal, hogy a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés korlátai között gyakorolta a felülbírálati jogkörét. Ilyen korlátnak minősültek a fellebbezés indokai, az abban megjelölt eljárási és anyagi jogszabálysértések (Pp. 371. §).

[39] Az elsőfokú bíróság nem követett el a fellebbezésben írt okból olyan lényeges eljárási szabálysértést, ami az ügy érdemére kihatott volna, és az ítélet hatályon kívül helyezését, továbbá az eljárás megismétlését tette volna szükségessé, mert annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges vagy nem észszerű (Pp. 381. §). A bizonyítás indokolatlan mellőzése a másodfokú eljárásban a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja szerinti anyagi jogkör gyakorlásával, szükség szerint a bizonyítás kiegészítésével orvosolható.

[40] Az alperes által indítványozott tanúbizonyítás lefolytatására azonban nem volt szükség, mivel a felek perbeli jogvitája a rendelkezésre álló adatok alapján is elbírálható volt a következőkre figyelemmel.

[41] A felperes megállapítás iránti keresetet terjesztett elő, így a bíróságnak elsősorban azt kellett vizsgálnia, hogy a megállapítási kereset Pp. 172. § (3) bekezdésébe foglalt feltételei fennállnak-e.

[42] A Pp. 172. § (3) bekezdése alapján megállapítási kereset akkor terjeszthető elő, ha a felperes a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejáratára hiányában marasztalást nem kérhet, és a jogai megóvása érdekében a jog vagy a jogviszony fennállásának, vagy fenn nem állásának megállapítása szükséges. E törvényi feltételek fennállását a bíróságnak hivatalból kell vizsgálnia.

[43] A felek között nem volt vitás, hogy az alperes a támogatói okiratot visszavonta, és ez alapján a már kifizetett támogatást visszakövetelte. Az alperes az ellenkérelmében előadta, a felperes sem vitatta, hogy a peres felek között a visszakövetelt összeg tárgyában

részletfizetési megállapodás jött létre, amely alapján a felperes már 44.314.848 forintot visszafizetett.

[44] Ha az elállás jogellenes, a támogatási jogviszony a felek között fennáll és a támogatás visszakövetelése jogkövetkezmény alkalmazása sem jogszerű. A felek közötti támogatási jogviszonyból eredően így a felperes követelheti a részletfizetési megállapodás szerint részben visszafizetett támogatás visszatérítését. Sem a kötelezettség lejáratának hiánya, sem a jogviszony természete nem zárja ki tehát az adott ügyben, hogy a felperes marasztalást kérjen. Az elállás, a támogatás visszakövetelése iránti jogkövetkezmény jogellenességének, a jogviszony fennállásának megállapítása iránti keresetnek ezért nem álltak fenn a Pp. 172. § (3) bekezdésében írt eljárásjogi feltételei.

[45] A Pp. 172. § (3) bekezdésében írt eljárásjogi feltétel hiányában a felperes megállapítási keresetének nem lehetett helyt adni, ezért a felperes keresetét el kellett utasítani már ez okból.

[46] A felperes keresete azonban az anyagi jogi jogszabályok alapján sem volt alapos.

[47] Bár az elsőfokú bíróság ítéletét nem megfelelő jogszabályi rendelkezésekkel indokolta, a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet jogvitában releváns rendelkezései tartalmilag azonosak, így ez a körülmény az elsőfokú ítélet megváltoztatását önmagában nem tette volna szükségessé.

[48] Az alperes helytállóan hivatkozott azonban arra, hogy több elállási indokot is megjelölt, ezeket az elsőfokú bíróság nem vizsgálta teljeskörűen minden bizonyítékot, peradatot figyelembe véve.

[49] A 2022. november 8-i helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv – felperes által nem cáfolt adatai – alapján a felperesi ügyvezetőt kapcsolatfelvétel céljából az alperes főosztályának munkatársai 2022. szeptember 27. és október 12. között próbálták meg hét alkalommal felhívni. A helyszíni ellenőrök is megkísérelték a kapcsolatfelvételt 2022. november 4-én, az ügyvezető „visszahívlak” jelzéssel reagált, azonban nem hívta őket vissza. Ezt követően a helyszíni ellenőröknek a helyszíni ellenőrzésen jelenlévő ügyvezető úgy nyilatkozott a másik ügyvezetővel telefonon egyeztetve, hogy az ügyvezetők közötti munkamegosztásra tekintettel a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv aláírására nem jogosult, a projekt tárgyát képező eszközt, a megvalósítási helyszínt, a legyártott próbadarabokat jogosult bemutatni.

[50] Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság megállapításával szemben az együttműködési kötelezettség megszegésének minősül az, hogy a támogatott a

többszöri megkeresésre nem reagált, elmulasztotta az ellenőrök visszahívását. Különös tekintettel arra, hogy „visszahívlak” sms-t küldött. Súlytalan így az a hipotetikus érvelés, hogy milyen lehetséges okok merülhetnek fel, amiért valaki nem tudja felvenni a telefont. Ráadásul a felperes e-mailre sem reagált. Jelentősége volt annak is, hogy a felperesnek számítnia kellett az ellenőrzésre, mivel a projektet készre jelentette és a záró szakmai beszámolót benyújtotta. A kötelezettségszegés súlyát növelte, hogy a felperes mulasztása folytán a 2022. november 8-i helyszíni ellenőrzés részben volt csak sikeres, a jelenlévő ügyvezető a jegyzőkönyv aláírását belső munkamegosztásra és korlátozott jogkörére hivatkozva megtagadta. Mindez az ellenőrzési eljárás szabályszerű lefolytatását hátráltatta és kiegészítő ellenőrzésre volt szükség. Nem teszi jelentéktelenné a felperesi mulasztást az, hogy az ellenőrzéseket az alperes végül le tudta folytatni. Az ítéltábla kiemeli, hogy az ÁSZF 8.2. pontja értelmében a felperes köteles volt biztosítani, hogy az előzetesen bejelentett helyszíni ellenőrzések alkalmával az erre feljogosított képviselője jelen legyen, és dokumentumok, kért adatok rendelkezésre bocsátásával segítse az ellenőrzést, valamint az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet aláírásával igazolja. A Kúria Pfv.V.20.893/2016/4. számú precedensképes határozatában szintén az együttműködési kötelezettség részének tekintette, hogy az ellenőrzéskor arra feljogosított személy legyen jelen a kedvezményezett részéről és a szükséges információkat megadja.

[51] Az alperes helyesen mutatott rá arra, hogy a Kúria Pfv.V.20.893/2016/4. számú döntése megerősíti, hogy a támogatási szerződésnél a kedvezményezettet fokozottabb együttműködési kötelezettség terheli. Ezért a felperes fenti eljárása, a többszöri megkeresés figyelmen kívül hagyása, a visszahívás elmulasztása az együttműködési kötelezettség ellenőrzéssel összefüggő megszegésének (ÁSZF 8.2. pont), következésképpen olyan súlyú szerződésszegésnek minősült, amely az ÁSZF. 7.1. pontja és az ÁSZF 7.4. pont a) alpontja alapján az elállást megalapozhatta.

[52] A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 176. § (3) bekezdése alapján az alperes jogszerűen elállhatott a szerződéstől az alapján, hogy a felperessel szemben végrehajtási eljárás indult. Nincs ezért jelentősége annak, hogy utóbb a végrehajtási eljárás megszűnt. A jogszabály e rendelkezéséből kitűnően vissza nem térítendő támogatásra csak olyan szervezetek érdemesek, amelyek köztartozás mentesek, a jogerős határozatokon alapuló kötelezettségeiknek eleget tesznek. A végrehajtás megindítása ezért önmagában megalapozta az alperes elállásának jogszerűségét.

[53] Az ítéltábla az alperessel egyezően a projekt meghatározásánál jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes a támogatási döntést megelőzően felhívást kapott arra, hogy tisztázza egyebek mellett a projekttel tervezett gyártási folyamatot, és az alperes a felperes tisztázó nyilatkozatát követően döntött a támogatásról.

[54] A felperes olyan tisztázó nyilatkozatot tett a projektről, mely szerint (16/A/5.) „a vállalkozás nem a koronavírus-járvány elleni védekezés szempontjából releváns termékek előállítására irányuló egészségipari projekt megvalósítására igényelt támogatást.” „A projekt keretében beszerzendő fröccsöntőgép teljes kapacitása kizárólag a felhívás céljának megfelelő egészségipari termék (védőszemüveg) előállítása során kerül hasznosításra, legalább a

fenntartási időszak végéig, az más egyéb termékek gyártásában, előállításának folyamatában nem vesz részt. A projekt megvalósításaképpen legyártott védőszemüvegeket egészségipari célra gyártják, a védőszemüvegek értékesítése egészségipari területekre történik majd, beleértve a koronavírus-járvány elleni védekezés lehetőségét.” A felperes fő termékei optikai kötődobozok, ezeket külön fröccsöntőgéppel végzik, azokhoz a projektben beszerzett fröccsöntőgépre nincs szükség. Megerősítette továbbá, hogy a perbeli fröccsöntőgép kapacitása a projekt fenntartási időszak végéig bezárólag teljes egészében a pályázati projektben nevesített egészségügyi védőszemüvegek gyártására lesz fordítva. A gyártási folyamat bemutatásaként két komponensű védőszemüveg gyártási folyamatát mutatta be, részletezte az eljárás technikai előnyeit.

[55] Az ezt követően kibocsátott támogató okiratban értesítette a felperest az alperes, hogy az „Egészségügyi védőszemüvegek gyártásához szükséges kapacitásbővítés” című támogatási kérelmet támogatásra alkalmasnak minősítette. A támogatás tárgya a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben rögzített „Egészségügyi védőszemüvegek gyártásához szükséges kapacitásbővítés” című Projekt elszámolható költségeinek finanszírozása. A felperes mint kedvezményezett vállalta, hogy a Projektet megvalósítja és azt a fenntartási időszak alatt ugyanazon a helyen fenntartja/üzemelteti.

[56] A támogatói okirat értelmében a Projekt fizikai befejezésének tervezett napja 2022. május 15. volt, a támogatói okirat melléklete értelmében az 1. számú mérföldkőben megnevezett megvalósítani tervezett eredmény: a projekt keretében beszerzett gép leszállításra, installálásra és beüzemelésre került, és készen áll a termelésre. A Felhívás 3.5.2. pontja értelmében a projekt fizikai befejezésének időpontja az az időpont, amikor az utolsó támogatott tevékenység fizikai teljesítése megvalósul.

[57] Az elsőfokú bíróság megállapításával szemben a felperes a támogatói okirat alapján a projekt megvalósítására vállalt kötelezettséget, szerződéses kötelezettségvállalása a támogatási kérelmében foglaltaknak felelt meg, amelynek értelmezésénél a Ptk. 6:8. § (1) bekezdése alapján figyelembe kellett venni a tisztázó nyilatkozatot is. A felperes a projektben ekként nem csupán egy gép beszerzését, üzembe helyezését, hanem az alapján üzemeltetést, termékek gyártását vállalta, ráadásul meghatározta azt is, hogy a géppel milyen szemüvegfajta gyártására lesz képes, a gyártás folyamatát is leírta. A felperes kötelezettségvállalását alátámasztja a támogatói okirat üzemeltetést, projekt időszak végéig szóló fenntartási kötelezettséget tartalmazó rendelkezése is. A felperes által meghatározott projektet tehát nem lehetett úgy értelmezni, hogy az alapján elég a gépet beszerezni, üzembe helyezni, valamint a fenntartási időszak végéig megőrizni.

[58] Kétségtelen, hogy a felperes a fröccsöntőgépet beszerezte és az ellenőrzési jegyzőkönyvvel igazoltan beüzemelte, azonban a felperes által hivatkozott ütemtervben meghatározott eredmény sem csak a beüzemelésre terjedt ki, hanem a mérföldkő szerint is a gépnek „készen kellett állnia a termelésre”. A projektkérelemben és kiegészítő nyilatkozatban adott meghatározása alapján ezért a felperesnek alkalmasnak kellett lennie arra, hogy a beszerzett géppel legalább a hazai piacra kétkomponensű szemüveget gyártson.

[59] Ehhez képest a felperes úgy jelentette készre a projektet, hogy – a helyszíni jegyzőkönyvből kitűnően – az első helyszíni ellenőrzéskor kiderült, hogy a gépet csak a szállító üzemelte be, semmilyen dokumentáció nem áll rendelkezésre ahhoz, hogy a géppel a vállalatának megfelelően védőszemüveggént forgalomba hozható termékeket gyártson. Ráadásul az első ellenőrzéskor a gép nem volt megközelíthető, a projektnek megfelelő fröccsöntő szerszám sem állt rendelkezésre. A felperes ennek okaként a szerszám javítására hivatkozott, miközben nem vitásan csak a próbadarabok készültek el a beüzemeléskor. Ha pedig a beüzemelés után szorult javításra a projektnek megfelelő fröccsöntő szerszám, okszerűen következtethető, hogy a gép nem volt a vállalt termék termelésére kész a beüzemelés napján.

[60] Az alperes így megalapozottan hivatkozott arra, hogy a felperes valótlan adattartalmú nyilatkozatot tett a projekt készre jelentésekor a projekt fizikai lezárásának időpontjáról, a gép ugyanis 2022. május 25-én nem volt termelésre kész. A valótlan adatközlés a projekt fizikai lezárásának időpontját érintette, ezért az kihatott a fenntartási időszak időtartamára. Az ÁSZF 7.4.2. pont e) alpontja és a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés c) pontja alapján a valótlan adatszolgáltatás az elállást megalapozó súlyos szerződésszegés.

[61] Az alperes a valótlan adattartalmú nyilatkozat mellett helytállóan hivatkozott arra is, hogy a projekt nem valósult meg. A felperes ugyanis az első ellenőrzés ellenére fenntartotta, hogy neki elég volt beszerezni és beüzemelni a gépet, ezzel a vállalatát teljesítette, miközben – az alperesi döntést megalapozó tisztázó nyilatkozatra is figyelemmel – ennél többre, a fröccsöntőgépnek az ott írt kétkomponensű szemüvegek gyártására alkalmas üzemeltetésére vállalt kötelezettséget a fenntartási időszak végéig. A felperes által a perben csatolt bizonyítékok (felperes ISO tanúsítványa, a robotkarról szóló vélemény és a Miskolci Egyetem által a szabálytalansági döntés után készített, 2023. október 20-i vizsgálati jelentés elnevezésű irat) nem igazolták, hogy a felperes a szabálytalansági döntést megelőzően készen állt a beszerezett eszközzel a termelésre és arra, hogy az EU rendeletnek megfelelő, CE minősítésű, kétkomponensű szemüveget gyártson.

[62] Az alperes jogszabálysértés nélkül állapította meg jogerős szabálytalansági döntésében, hogy a felperes egyes szerződésszegései (valótlan adattartalmú nyilatkozat, projekt fizikai befejezésének hiánya) egyúttal pénzügyi érdeksérelem veszélyével jártak, ugyanis az alperes a Felhívás értelmében termelésre szolgáló gyártókapacitás kiépítését kívánta finanszírozni, nem pedig egy gép beszerzését és üzembe helyezését.

[63] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

[64] A kereset elutasítására tekintettel az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján a perköltségről szóló rendelkezést is megváltoztatva mentesítette az alperest a perköltség fizetése alól és kötelezte a felperest az első- és másodfokú együttes

perköltség megfizetésére. A felperes által fizetendő első- és másodfokú perköltséget a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdése alapján a 130.200.000 forintos pertárgyérték figyelembevételével állapította meg a rendelkező részben foglaltak szerint 5.253.000 forintban (jogtanácsosi munkadíj első fokon 3.502.000 forint, másodfokon 1.751.000 forint).

[65] A Fővárosi Ítéltábla az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetékről a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján határozott. Tájékoztatja a felperest, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pont].

Budapest, 2026. április 14.

Dr. Hóbl Katalin s. k.

a tanács elnöke

Dr. Istenes Attila s. k.
k.

előadó bíró

Dr. Szabó Csilla s.

bíró